

Anmälan gällande Arlas medvetet felaktiga redovisning av klimatutsläpp och vilseledande presentation av svensk betesrätt

Härmed anmäler Greenpeace Sverige **Arla Foods amba** (nedan kallat Arla) för att på ett medvetet missvisande sätt redovisa sina klimatutsläpp i [årsrapporten för 2024](#) samt vilseledande presentation av svensk lagstiftning kring mjölkornas rätt att gå ute. Anmälan baseras på information som framkommit i en granskning av Arlas egna årsredovisningar.

- Rapporterade utsläppsminskningar för 2016-2020 finns i Arlas [årsrapport för 2020](#)¹
- Rapporterade utsläppsminskningar för 2020-2023 finns i Arlas [årsrapport för 2023](#)²
- Rapporterade utsläppsminskningar för 2015 och 2024 finns i Arlas [årsrapport för 2024](#)³. Där anges att utsläppet per kg mjölk och vassle var 1,29 kg CO₂ år 2015 (sida 42) och 1,13 kg CO₂ år 2024 (sida 48).

Enligt **årsredovisningslagen (1995:1554)**⁴ åligger det företag som omfattas av redovisningsplikt, vilket Arla gör, att i sin årsredovisning lämna en **”rättvisande bild av verksamhetens ställning och resultat,”**(6 kap. 1 §). vilket inte bara inkluderar finansiella uppgifter utan även icke-finansiella aspekter som exempelvis miljöpåverkan, om detta bedöms vara en väsentlig aspekt av verksamheten (vilket för Arla är fallet). Greenpeace Sverige gör gällande att Arlas redovisning strider mot nämnda bestämmelser i årsredovisningslagen och därmed utgör en överträdelse som bör föranleda tillsyn och åtgärder från Nämnden för svensk redovisningstillsyn.

6 kap. Förvaltningsberättelse m.m.

Förvaltningsberättelse

1 § Förvaltningsberättelsen ska innehålla en rättvisande översikt över utvecklingen av företagets verksamhet, ställning och resultat. När det behövs för förståelsen av årsredovisningen ska översikten innehålla hänvisningar till och ytterligare upplysningar om de belopp som tas upp i andra delar av årsredovisningen.

Årsredovisningslagen (6 kap. 1 §)

¹ Se sida 122 eller bilaga 2

² Se sida 40 eller bilaga 3

³ Se sid 42 för utsläpp 2015 och 48 för utsläpp 2024. Bilaga 4 visar på rapporterade utsläppsminskningar för 2024

⁴https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/arsredovisningslag-19951554_sfs-1995-1554/#K6

Grund för anmälan, missvisande rapportering av utsläpp

Arla har offentligt kommunicerat en målsättning att minska sina utsläpp i scope 3 med 30 procent från 2015 till 2030.⁵ I sin redovisning har Arla beräknat sina minskningar baserade på basåret 2015. Enligt uppgifter i Arlas årsredovisning för 2024 var utsläppen per kg mjölk och vassle 1,29 kg CO₂e år 2015 och 1,13 kg CO₂e år 2024. Arla påstår således att det skett en minskning med 13 procent under dessa nio år.

Vår granskning av Arlas rapporterade utsläppsminskningar visar att den redovisade utsläppsnedgången i 2024 årsrapport till största delen består av på förändringar av beräkningsmetod och byte av datakällor och inte företagets faktiska klimatarbete.

Denna felaktighet upptäcktes redan för två år sedan och Arlas hållbarhetschef Victoria Olsson höll då med om att detta sätt att redovisa var missvisande och lovade i en intervju i Sveriges Radio ⁶ att felaktigheterna skulle åtgärdas, vilket alltså Arla underlåtit sig att göra. Istället har Arla, medvetna om felaktigheterna, fortsatt att använda basåret 2015 för att kunna lyfta fram större utsläppsminskningar än de faktiskt levererar.

.....
Arla säger nu att man ska se över sättet man redovisar på, och sina mål. Att det är ett problem att basåret 2015 beräknats med en annan metod än i dag.

Arlas Victoria Olsson igen:

– Vi är medvetna om att de här den här baseline inte är beräknat på den metoden som vi har i dag. Det är därför vi behöver justera det.

Victoria Olsson säger att har varit ett problem att hantera att redovisningsmetoden har varit under ständig förändring, men säger att det är först de senaste åren de fått heltäckande klimatberäkningar på gårdsnivå som de litar på fullt ut.

.....
Klipp från artikel med Sveriges Radio 14 dec 2022

Felen som påtalades redan 2022 men inte åtgärdats är bl a följande:

- **Byte av beräkningsmetod mellan 2015 och 2016**

Arla har satt upp mål att minska klimatutsläppen i scope 3 med 30% till 2030 från basåret 2015. Mellan 2015 och 2016 bytte Arla metod på hur man mätte utsläppsminskningarna då man gradvis ersatte nationell statistik med data från klimatmätningar på Arlagårdar⁷. Den rapporterade utsläppsminskningen för 2016 ligger på hela 6%, en minskning som Arla själva inte kan förklara vad den beror på. Det är därför mycket troligt att denna minskning endast existerar "på papperet", och inte i verkliga utsläppsminskningar. Detta är även något Arla själva medger, samt [att baslinjen därför behöver justeras](#). Denna justering har Arla dock inte gjort.

⁵ <https://www.arla.se/hallbarhet/klimatmal/>

⁶ <https://www.sverigesradio.se/artikel/kritiken-mot-arla-sa-far-det-inte-ga-till-vilseledande>

⁷ Arlas årsrapport 2024, sida 49

- **Byte av leverantör av beräkningar 2022 utan omräkning av historiska data**

I sin årsredovisning för 2022 skriver Arla på sidan 130 att de har en ny leverantör av beräkningar, med nya emissionsfaktorer, utan att räkna om föregående år: "2022 bytte Arla leverantör av utsläppsfaktorer från Sphera till Quantis på grund av att leverantören inte längre erbjuder utsläppsfaktor-tjänster. Historiska siffror 2015–2021 justerades inte."⁸ Problemet är alltså sannolikt inte begränsat till år 2015-2016.

Sedan räknefelet uppdagades har Arla medvetet valt det vilseledande basåret 2015 på alla framskjutna ställen i sin hållbarhetsredovisning, t ex på sida 7 i årsrapporten från 2024⁹, med titeln "2024 års resultat i korthet", på sida 41 "Fortsatt fokus på klimatet", på sida 42 "Vår resa mot minskade klimatutsläpp", på sida 42 "Hållbar mjölkproduktion", på sida 45 "Hållbar produktion och logistik". På sidan 48 redogör Arla för sina redovisningsprinciper. Även här används 2015 som basår. På denna sida kan vi för första gången se en antydning om att Arla är medvetna om problemet med basåret, via en fotnot skriven med hållbarhetsredovisningens minsta typsnittsstorlek: *"Beräkningen av CO₂ e-utsläpp 2015 baserades på nationella statistiska data, som var den bästa tillgängliga källan vid den tidpunkten. Under 2016 började vi göra klimatomätningar på Arlas gårdar och ersatte successivt nationella statistiska data med Arlaspecifika data i beräkningsmodellen för CO₂e."*

Vidare skriver Arla på sidan 49:

Basåret för vårt Science Based Target scope 3 är 2015. För att beräkna referensvärdet samt följa upp minskningsmålet ändrades den typ av data som användes. För 2015 års referensvärde användes nationella statistiska data för 2012, vilket var de bästa tillgängliga uppgifterna vid den tidpunkten. Från 2016 ersattes den nationella statistiken successivt av data från klimatberäkningar på Arlagårdar. Ändringen gjordes för Danmark, Storbritannien och Sverige 2016, Tyskland 2019 och för resterande ägarländer 2020.

Arlas redovisning av koldioxidbaserade utsläppsminskningar sedan basåret 2015 är vilseledande, då de använt sig av inkonsekventa beräkningsmetoder och datakällor, vilket sedan gömts undan i det finstilta. Genom att beräkna och kommunicera minskningen relativt ett basår som beräknades med en annan metod, och utan att justera för efterföljande metodbyten och förändringar i datakällor, skapas en **starkt överdriven bild av de faktiska utsläppsminskningarna**. Detta kan påverka investerare och andra viktiga intressenters bedömningar av Arlas hållbarhetsarbete på felaktiga grunder och bryter mot de lagstadgade krav som finns på en hållbarhetsredovisning, 12 b §, där utsläppsminskningar och målsättningar ska vara "absoluta mål" och "entydiga vetenskapliga bevis" - inte som i Arlas fall en effekt av man ändrat redovisningsprincip och datakällor. Vidare menar vi att presentationstekniken som används, där de felaktiga basåret 2015 får en starkt framskjuten roll både i antal exponeringar, visuella illustrationer osv jämfört med det mer korrekta jämförelseåret 2016, är i sig klandervärt.

⁸Arlas årsrapport 2022 sida 130

⁹<https://www.arla.com/4930c8/globalassets/arla-global/company---overview/investor/annual-reports/2024/arla-annual-report-2024-se.pdf>

Vi menar därför att Arla och Arlas revisor bör

- 1) klandras för att inte gjort sin hållbarhetsredovisning i enlighet med lagstadgade krav och
- 2) anmodas att justera sitt basår från 2015 till 2016, då den nya och mer tillförlitliga mätmetoden började implementeras.

Sedan 2016 har Arla minskat sina utsläpp i scope 3 med 8,2 procent fram till 2024. Detta motsvarar en årlig minskningstakt på drygt 1 procent, med vilken Arla väntas att nå en minskning på 14,3 procent till 2030. Det är knappt halvvägs till det utlovade målet på 30 procent, som man väntas nå först 2046, blott fyra år innan företaget lovat att vara helt klimatneutrala. En korrekt mätmetod skulle alltså tvinga Arla till mer ambitiösa planer för att vara i linje med de vetenskapligt förankrade utsläppsreduceringar som krävs för att inte gå över 1,5-gradersmålet.

Vilseledande presentation av betesrätten

I Sverige finns sedan 1988 den så kallade "Astrid Lindgren-lagen" som lagstadgar att landets samtliga mjölkkor ska ha möjlighet att gå ute ett visst antal dagar om året. Nuvarande regering kan komma att riva upp denna lag för att kunna intensifiera den svenska mjölkproduktionen. Sveriges Radio rapporterade på reaktioner kring betesrättens avskaffande: *"Bland forskare är det entydigt negativt. 'Man äventyrar kornas hälsa och välbefinnande', säger Per Jensen, professor i etologi vid Linköpings universitet."*

Arla har utåt sett varit försiktiga att ge sig in i denna debatt, sannolikt för att deras reklamkampanjer bygger på idén om att svenska kor går ute i öppnad landskap (t ex via konceptet "Bregott-fabriken" och de stora satsningar på publika "kosläpp") och ett öppet stöd för att avskaffa betesrätten skulle visa att Arlas verkliga ambition inte är att sprida den s.k. Bregott-fabriken inom koncernen utan tvärtom sprida andra typer av mindre reklamässiga mjölkfabriker till Sverige och dra ner på antalet kosläpp.

Att Arla de facto stöttar ett avskaffande av Astrid Lindgren-lagen blev dock nyligen officiellt i deras remissvar ¹⁰, diarienummer: LI2024/01638. Arla ger där ett stöd för den utredning som föreslår ett avskaffande av betesrätten och bidrar även med sina egna argument till varför det vore bra för allt från generationsskiften till konkurrenskraft (dessa argument ges dock helt utan källhänvisningar).

Arlas komplicerade relation till hur de ska förhålla sig till betesrätten avspeglar sig även i deras senaste hållbarhetsrapport. Eftersom Arla inte vill ge den lagstadgade betesrätten varken ett erkännande eller öppen kritik väljer de att undvika att redogöra för lagens roll i sin verksamhet vilket i sin tur leder till en bristfällig rapportering. Detta har pågått i flera år - i den rapport som redogör för hållbarhetsprogrammet FarmAhead ¹¹ nämns inte lagstiftningen överhuvudtaget, men de unika effekter på svenska gårdar som lagstiftningen ger lyfts däremot fram - där svenska gårdar beskrivs som att de "tenderar" att ha fler hektar extensiv betesmark och naturbetesmark, som om det vore en slags kulturell kuriositet och inte en effekt av lagstiftningen.

"Arlabönderna står för cirka två tredjedelar av mjölkgårdarna i Sverige. De svenska Arlagårdarna har i genomsnitt större marker än Arlagårdarna i andra länder. Snittstorleken ligger på 208 hektar."

¹⁰ <https://www.regeringen.se/contentassets/149fb3dca70749519c9dc1c6b98397e0/arla-foods.pdf>

¹¹

<https://www.arla.se/4a9c19/globalassets/om-arla/hallbarhet/klimatberakningar/climate-check-report-2022.pdf>

Till skillnad från de andra länderna tenderar svenska gårdar även att ha många fler hektar extensiv än intensiv permanent betesmark och många hektar naturbetesmark.”

På samma sätt bortser Arla i årets årsredovisning att lyfta hur eventuell förändrad lagstiftning eller debatten kring förändring av kornas betesrätt utgör varken en risk eller möjlighet för biologisk mångfald och/eller varumärkesvärde. På sidan 35 redogör Arla för risker och möjligheter inom kategorin “Biologisk mångfald (E4)” och där nämns risker för “striktare lagstiftning om biologisk mångfald och markanvändning” och “varumärkesvärde om konsumenterna slutar använda produkterna på grund av negativ påverkan.”. Däremot nämns inte risken att den föreslagna lagstiftning som alltså ligger på bordet och som ju är mindre strikt (och som alltså Arla själva lobbar för) skulle leda till färre kor som betar utomhus och därmed riskera minska biologisk mångfald. De nämner inte heller betesrätten utifrån riskerna för varumärkesvärdet, trots att Arlas VD öppet går emot den opinion som visar att en majoritet av svenska folket stödjer betesrätten (76% för bevarande av betesrätten, endast 8% är för avskaffande) och att över 160 000 svenskar skrivit under den namninsamling som just nu driva av landets stora miljö- och djurrättsorganisationer i protest mot förslaget kring betesrättens avskaffande.

Debatten om beteslagen har stor exponering och ett brett engagemang bland Arlas konsumenter och att inte ens nämna olika risker och möjligheter som uppstår utifrån Arlas ställningstagande i denna process är vilseledande och bristfälligt.

Slutord

Med hänvisning till ovanstående information **och att syftet med hållbarhetsrapporteringen är att ge finansmarknaderna tillgång till tillförlitlig och jämförbar information från företagen om miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning, och att rapporteringen ska bidra till att styra in kapital mot hållbara investeringar i enlighet med god redovisningssed¹²**, som Nämnden för Svensk Redovisningstillsyn ansvarar för att upprätthålla, anmäls härmed **Arla Foods** amba för granskning av deras redovisning av klimatutsläpp. Vi anser att Arla medvetet vilseleder investerare, ägare och allmänhet kring sina enorma klimatutsläpp och konsekvenserna av sina intensifieringsplaner att deras revisor Henrik Kronborg Iversen, antingen medvetet eller genom vårdslöshet, bidragit till detta.

Vänligen,

Sandra Lamborn, ansvarig för jordbruksfrågor på Greenpeace Sverige

sandra.lamborn@greenpeace.org 0739 82 65 83

Gustav Martner, ansvarig för marknadsrättsliga frågor på Greenpeace Norden

gustav.martner@greenpeace.org 0768 34 60 50

Rosenlundsgatan 29 a 118 53 Stockholm

¹² <https://www.bfn.se/redovisningsregler/hallbarhetsrapportering/>

Bilaga 1: Sammanställning av Arlas utsläppsminskningar

År	Kg CO ₂ e	2015 som basår	2016 som basår
2015	1,29	0%	
2016	1,22	-6%	0%
2017	1,22	-6%	0%
2018	1,20	-8%	-2%
2019	1,21	-7%	-1%
2020	1,21	-7%	-1%
2021	1,20	-8%	-2%
2022	1,18	-9%	-3%
2023	1,14	-12%	-7%
2024	1,13	-13%	-8%

Arlas utsläpp mellan 2015 och 2024, information sammanställd från Arlas årsrapporter (sammanställd av Greenpeace) beräknat både med och utan en justering av basår

Bilaga 2: Arlas rapporterade utsläppsminskningar 2020

Femårig ESG-översikt	ESG Not	2020	2019	2018	2017	2016
Miljö						
CO ₂ e scope 1 (miljoner kilo)		474	463	490	492	474
CO ₂ e scope 2 – platsbaserat (miljoner kilo)		237	274	263	313	334
Scope 2 - marknadsbaserat (miljoner kilo)		277	399	456	438	466
CO ₂ e scope 3 (miljoner kilo)*		18 479	18 243	18 411	18 528	18 644
Totalt CO₂e (miljoner kilo)	1.1	19 230	19 105	19 357	19 458	19 584
Summa CO ₂ e platsbaserat (miljoner kilo)		19 176	18 977	19 156	19 337	19 456
CO ₂ e scope 3 per kilo mjölk och vassle (miljoner kilo)*		1,21	1,21	1,20	1,22	1,22
CO ₂ e-minskning (scope 1 and 2) marknadsbaserat		-24 %	-12 %	-4 %	-5 %	-4 %
CO ₂ e-minskning (scope 1 and 2) platsbaserat		-16 %	-14 %	-12 %	-6 %	-6 %
Framsteg mot 2030-målet för minskning av CO ₂ e (scope 3 per kilo mjölk och vassle)		-7 %	-7 %	-7 %	-6 %	-6 %
Andel förnybar energi (%) marknadsbaserat	1.2	31 %				

Från Arlas årsrapport 2020, sida 122

Bilaga 3: Arlas rapporterade utsläppminskningar 2023

Framsteg vad avser utsläpp av växthusgaser					
Ton, tusental (mkg)	2023	2022	2021	2020	2019
CO ₂ e scope 1+2 – marknadsbaserat	660	695	733	751	862
CO₂e-minskning scope 1+2 (basår: 2015)	33 %	29 %	25 %	24 %	12 %
CO ₂ e scope 3 från ägare per kilo ägarlevererad mjölk (kilo)	1,08	1,12	1,15	1,15	1,15
Co ₂ e scope 3 per kilo mjölk och vassle (kilo)	1,14	1,18	1,20	1,21	1,21
CO₂e-minskning scope 3 per kilo mjölk och vassle (basår: 2015)¹	12 %	9 %	7 %	7 %	7 %
¹ Beräkningen av CO ₂ e-utsläpp 2015 baserades på nationella statistiska data, som var den bästa tillgängliga källan vid den tidpunkten. Under 2016 började vi göra klimatmätningar på Arlas gårdar och ersatte successivt nationella statistiska data med Arlaspecifika data i beräkningsmodellen för CO ₂ e.					

Från Arlas årsrapport 2023, sida 40

Bilaga 4: Arlas rapporterade utsläppminskningar 2023

Framsteg vad avser utsläpp av växthusgaser					
Tusen ton (miljoner kilo)	2024	2023	2022	2021	2020
CO ₂ e scope 1+2 – marknadsbaserat	618	660	695	733	751
CO₂e-minskning scope 1+2 (basår: 2015)	37 %	33 %	29 %	25 %	24 %
CO ₂ e scope 3 från ägare per kilo ägarlevererad mjölk (kilo) ²	1,06	1,08	1,12	1,15	1,15
Co ₂ e scope 3 per kilo mjölk och vassle (kilo)	1,12	1,14	1,18	1,20	1,21
CO₂e-minskning scope 3 per kilo mjölk och vassle (basår: 2015)¹	13 %	12 %	9 %	7 %	7 %
¹ Beräkningen av CO ₂ e-utsläpp 2015 baserades på nationella statistiska data, som var den bästa tillgängliga källan vid den tidpunkten. Under 2016 började vi göra klimatmätningar på Arlas gårdar och ersatte successivt nationella statistiska data med Arlaspecifika data i beräkningsmodellen för CO ₂ e. Läs mer på sidorna 48–49 . ² Siffran är Arla Foods genomsnittliga CO ₂ e per kilo ägarlevererad mjölk. Arla har tagit fram specifika koldioxidavtryck för inköpsregioner (och kategorier/produkter) för kunder i vårt FarmAhead™ Kundsamarbete som kan användas i deras rapportering av koldioxidutsläpp. Det skulle vara felaktigt att använda Arla Foods genomsnittliga CO ₂ e per kilo ägarlevererad mjölk vid rapportering av koldioxidutsläpp eftersom hänsyn endast tas till utsläpp på gårdsnivå och inte livscykelutsläpp.					

Från Arlas årsrapport 2024, sida 48

